

Úvod do výuky češtiny jako druhého/cizího jazyka

Mgr. Linda Doleží, Ph.D.
Ústav českého jazyka, FF MU Brno
Podzim 2018
Přednáška 5

Přijímací zkoušky na VŠ

- úroveň B2
- http://jitkapourova.cz/wp-content/uploads/2016/07/P%C5%99%C3%ADprava-na-p%C5%99ij%C3%ADmac%C3%AD-pohovor-na-V%C5%A0CHT_Buslaev-G_2016_03_07.wav
- http://jitkapourova.cz/wp-content/uploads/2016/07/P%C5%99%C3%ADprava-na-p%C5%99ij%C3%ADmac%C3%AD-pohovor-na-V%C5%A0CHT_Pu%C5%A1kin-A_2016_02_22.wav

Certifikovaná zkouška (CCE UJOP)

- Certifikovaná zkouška z češtiny pro cizince (CCE)
- od 16 let
- úrovně A1, A2, B1, B2 a C1
- může být podmínkou pro přijetí k vysokoškolskému studiu (úroveň A2–C1 podle konkrétní fakulty či ústavu, případně oboru)

Zkouška z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR

- Zkouška z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR
- Úroveň A1 (A2)

Česká republika zavedla od 1. ledna 2009 jazykové zkoušky pro žadatele o trvalý pobyt na základě novelizace zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, přičemž následně byl určen obsah zkoušky vyhláškou MŠMT č. 348/2008, jež stanovila pro zkoušku úroveň A1 SEER. O dva roky později Usnesení vlády České republiky ze dne 9. února 2011 č. 99 stanovilo, že **stát se bude zasazovat o zvýšení referenční úrovně A1 na úroveň A2.**

Informační video – trvalý pobyt

- <https://www.youtube.com/watch?v=URDz72CDMbg>

Cvejnová a kol. (2014)

CVEJNOVÁ, J. a kol. Referenční popis češtiny pro účely zkoušky z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR – úrovně A1, A2, Praha: NÚV, 2014.

Referenční popisy češtiny (A1-B2) jsou zaměřeny na češtinu jako cizí jazyk a neodpovídají v dostatečné míře potřebám zkoušek pro migranty – čeština jako druhý jazyk.

Předkládaný materiál se tedy vztahuje na češtinu jako druhý jazyk na rozdíl od předcházejících popisů. V této souvislosti je třeba uvést, že označení čeština jako druhý jazyk začalo mít smysl v případě češtiny až po roce 2000, kdy se na území České republiky začali migranti trvaleji usazovat. Je tedy zřejmé, že první popisy referenčních úrovní nemohly tento aspekt brát v potaz.

Cvejnová et al. (2016)

- *Připravte se s námi na zkoušku z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR. Nový formát testu A1.* NÚV, Praha.
- http://trvaly-pobyt.cestina-pro-cizince.cz/uploads/Dokumenty/Pripravte_se_s_nami_web_2016.pdf

- Zkouška z českého jazyka pro trvalý pobyt v České republice byla iniciována novelizací zákona o pobytu cizinců č. 326/1999 z roku 2009. Cílem této jazykové zkoušky je prověřit, zda uchazeč/ka o povolení k trvalému pobytu v ČR dosáhl/a v českém jazyku úrovně A1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, a to na základě testování čtyř základních řečových dovedností.
- Uvedená zkouška nevychází z konkrétního výukového programu, ale pouze prověřuje, zda příslušný/příslušná uchazeč/uchazečka je ve čtyřech řečových dovednostech – čtení, poslech, psaní a mluvení – na úrovni A1 ve smyslu publikace autorů CVEJNOVÁ, J. a kol. *Referenční popis češtiny pro účely zkoušky z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR – úroveň A1, A2*, Praha: NÚV, 2014, nebo zda této úrovni dosud nedosáhl/a.

- Uchazeči se mohou na uvedenou zkoušku připravit v zásadě třemi způsoby: a) individuálně bez pomoci lektora, b) individuálně s pomocí lektora, c) ve specificky zaměřeném jazykovém kurzu. K přípravě na zkoušku byla Národním ústavem pro vzdělávání vydána brožura s modelovou verzí zkoušky, která je k dispozici každému uchazeči, který se ke zkoušce přihlásí. Interaktivní modelová zkouška pro uchazeče je dále k dispozici na webových stránkách <http://trvaly-pobyt.cestina-pro-cizince.cz>. Pro potřeby učitelů v jazykových kurzech byla vytvořena *Metodika přípravy ke zkoušce z českého jazyka pro žadatele o trvalý pobyt (úroveň A1)*, která je široké učitelské veřejnosti rovněž přístupná na uvedených webových stránkách zkoušky.
- Na základě výzkumu, který NÚV provedl v roce 2015, se ukázalo, že učitelé a pracovníci neziskových organizací velmi kladně hodnotí praktické učební materiály ke zkoušce A1 vydané v předchozích letech. Z tohoto důvodu se autorský kolektiv rozhodl navázat na získané zkušenosti a připravit nové vydání příručky k verzi zkoušky z českého jazyka pro trvalý pobyt, která začala být užívána od roku 2016.

Zkouška z českého jazyka pro účely udělování státního občanství České republiky

- Úroveň B1
- Jazyková zkouška + zkouška z českých reálií
- Modelové varianty
- cvičné testy: PEČENÝ, P. a kol.:
Připravujeme se k certifikované zkoušce z češtiny: úroveň B1 (CCE–B1). Praha: Karolinum, 2013.

- [http://obcanstvi.cestina-pro-cizince.cz/
uploads/Informace_pro_kandidaty.pdf](http://obcanstvi.cestina-pro-cizince.cz/uploads/Informace_pro_kandidaty.pdf)

Obsah zkoušky z českých reálií

- Obsah zkoušky z českých reálií

Předpokladem pro vykonání zkoušky z českých reálií je dosažení **jazykové úrovně B1** (samostatný uživatel jazyka) Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Test z českých reálií ověřuje znalosti z následujících oblastí: **Občanský základ, Základní geografické informace o České republice, Základní historické a kulturní informace o České republice**. Rozsah znalosti českých reálií odpovídá rozsahu znalosti základního vzdělávání podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s přesahy ke znalostem nezbytných pro každodenní život dospělého občana. Detailnější vymezení **30 témat zkoušky** z českých reálií je součástí tzv. specifikací. Každé téma je v testu zastoupeno 1 testovou úlohou. Testové úlohy pro zkoušku z českých reálií jsou vybírány pouze z Databanky testových úloh. Kandidát má tedy možnost se před konáním zkoušky seznámit se všemi **300 testovými úlohami** včetně jejich správného řešení. Testové úlohy mohou být s ohledem na změny skutečnosti průběžně aktualizovány. Konkrétní ukázkou zkoušky z českých reálií je interaktivní modelový test.

- Pass – 60 %

Databanka testových úloh

- http://obcanstvi.cestina-pro-cizince.cz/?p=databanka-testovych-uloh-z-ceskych-realii&hl=cs_CZ

Výkladový slovník (Michaela Straková Tomášová, Daniel Křivánek, Lukáš Vaňous, 2016)

- Výkladový slovník k testovým úlohám z českých reálií je doplňkem Databanky testových úloh z českých reálií a má sloužit jako studijní pomůcka pro žadatele o státní občanství České republiky, kteří se připravují na zkoušku z českých reálií. Slovník obsahuje hesla s výrazy, které jsou použity v jednotlivých testových úlohách a přesahují jazykovou úroveň B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SEERR). Ačkoliv žadatelé o státní občanství ČR mají ovládat český jazyk na úrovni B1 podle SEERR, bylo třeba při tvorbě některých testových úloh z českých reálií tuto úroveň překročit.

Zkušební místa

- Jihomoravský kraj – Kabinet češtiny pro cizince, FF MU

Kabinet češtiny pro cizince

[Úvod](#) | [Studium](#) | [Stipendium](#) | [Zaměstnanci](#) | [Občanství ČR](#) | [Jazyková příprava MU](#) | [Filozofická fakulta MU](#)

OBČANSTVÍ

Zkouška z jazyka a reálií pro účely udělování státního občanství ČR

Přihláška

Ke Zkoušce z jazyka a reálií pro účely udělování státního občanství ČR se můžete přihlásit prostřednictvím internetové [stránky](#) Ústavu jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy v Praze.

Kdo nemusí?

Kdo nemusí skládat zkoušku z českého jazyka

Zkoušku z českého jazyka nemusí skládat podle § 14 odst. 4 zákona o státním občanství České republiky:

- žadatel, který doloží, že v minulosti absolvoval alespoň po dobu 3 školních let základní, střední, nebo vysokou školu, na kterých byl vyučovacím jazykem český jazyk,
- žadatel, který je ke dni podání žádosti o udělení státního občanství České republiky mladší 15 nebo starší 65 let,
- žadatel s tělesným nebo mentálním postižením, které mu neumožňuje osvojit si znalost českého jazyka,
- žadatel, který doloží, že úspěšně vykonal rovnocennou jazykovou zkoušku (podle § 13 vyhlášky o prokazování znalosti českého jazyka a českých reálií pro účely udělování státního občanství České republiky), mezi které patří:
 - maturitní zkouška z českého jazyka,
 - státní jazyková zkouška z českého jazyka vykonaná na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky,
 - státní závěrečná zkouška, státní rigorózní zkouška či státní doktorská zkouška vykonaná na vysoké škole v rámci studijního programu uskutečňovaného v českém jazyce,
 - zkouška z českého jazyka jako cizího jazyka pro úroveň B1 nebo vyšší, certifikovaná Asociací jazykových zkušebních institucí v Evropě (ALTE) a uskutečňovaná plnoprávným členem této asociace.

Uznání dokladů je v kompetenci Ministerstva vnitra. Doklady k posouzení přijímají krajské úřady. ÚJOP UK tyto doklady neposuzuje ani o jejich uznání nerozhoduje.

Kdo nemusí skládat zkoušku z českých reálií

Zkoušku z českých reálií nemusí skládat podle § 14 odst. 5 zákona o státním občanství České republiky:

- žadatel, který doloží, že v minulosti absolvoval alespoň po dobu 3 školních let základní, střední, nebo vysokou školu, na kterých byl vyučovacím jazykem český jazyk,
- žadatel, který je ke dni podání žádosti o udělení státního občanství České republiky mladší 15 nebo starší 65 let,
- žadatel s tělesným nebo mentálním postižením, které mu neumožňuje osvojit si znalost českého jazyka.

Uznání dokladů je v kompetenci Ministerstva vnitra. Doklady k posouzení přijímají krajské úřady. ÚJOP UK tyto doklady neposuzuje ani o jejich uznání nerozhoduje.